

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie V Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Maciej Rzewuski,
Protokolant:	sekr. sąd. Arkadiusz Koziół

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2018 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) w M.

przeciwko L. G.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego L. G. na rzecz powódki (...) w M. kwotę 213.316,28 (dwieście trzynaście tysięcy trzysta szesnaście 28/100) złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

- od kwoty 23.356,90 zł od dnia 11 października 2016 r. do dnia 11 maja 2017 r.,
- od kwoty 17.712,10 zł od dnia 12 maja 2017 r. do dnia 14 listopada 2017 r.,
- od kwoty 12.712,10 zł od dnia 15 listopada 2017 r. do dnia 17 listopada 2017 r.,
- od kwoty 7.712,10 zł od dnia 18 listopada 2017 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 19.533,31 zł od dnia 16 października 2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 19.867,11 zł od dnia 25 października 2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 18.027,51 zł od dnia 30 października 2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 23.087,58 zł od dnia 3 listopada 2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 17.731,99 zł od dnia 9 listopada 2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 22.049,95 zł od dnia 22 listopada 2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 11.894,21 zł od dnia 20 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 18.872,54 zł od dnia 28 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 15.621,34 zł od dnia 28 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 6.939,65 zł od dnia 10 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 23.328,57 zł od dnia 18 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 8.650,42 zł od dnia 1 lutego 2017 r. do dnia zapłaty,

II. oddała powództwo w pozostałej części,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 23.231,00 (dwadzieścia trzy tysiące dwieście trzydzieści jeden 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 10.800,00 (dziesięć tysięcy osiemset 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/SSR del. Maciej Rzewuski/

Sygn. akt V GC 147/17

UZASADNIENIE

Powódka (...)w M. wniosła o zasądzenie od pozwanego L. G. na swoją rzecz kwoty 248.276,43 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 23.356,90 zł od dnia 11 października 2016 r. do dnia zapłaty,
- 19.533,31 zł od dnia 16 października 2016 r. do dnia zapłaty,
- 19.867,11 zł od dnia 25 października 2016 r. do dnia zapłaty,
- 18.027,51 zł od dnia 30 października 2016 r. do dnia zapłaty,
- 23.087,58 zł od dnia 3 listopada 2016 r. do dnia zapłaty,
- 17.731,99 zł od dnia 9 listopada 2016 r. do dnia zapłaty,
- 22.049,95 zł od dnia 22 listopada 2016 r. do dnia zapłaty,
- 11.894,21 zł od dnia 20 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty,
- 18.872,54 zł od dnia 28 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty,
- 15.621,34 zł od dnia 28 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty,
- 6.939,65 zł od dnia 10 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty,
- 23.328,57 zł od dnia 18 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty,
- 8.650,42 zł od dnia 1 lutego 2017 r. do dnia zapłaty.

Nadto, powódka domagała się zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że strony łączyły stałe stosunki handlowe, w ramach których powódka występowała jako sprzedawca towarów, a pozwany jako kupujący. W okresie od lipca do grudnia 2016 r. pozwany kupił u powódki towary za łączną kwotę ponad 280.000 zł. Pozwany dokonał częściowej zapłaty ceny, jednak w dalszym ciągu zalega z płatnością kwoty 248.276,43 zł (vide: k.2-4).

W odpowiedzi na pozew pozwany L. G. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany nie kwestionował faktu kupna od powódki towarów za łączną kwotę ponad 280.000 zł oraz dokonania jedynie częściowej płatności ceny. Wskazał, że

trudności w regulowaniu należności są wynikiem zatorów finansowych, związanych z nieterminowym regulowaniem zobowiązań przez jego kontrahentów. Pozwany podniósł, że na mocy polisy ubezpieczeniowej udzielonej przez firmę (...) S.A. powódka otrzymała całą kwotę wynikającą z nieopłaconych przez pozwanego faktur, a zatem powództwo jako niezasadne, winno zostać oddalone (vide: k.49-50).

W piśmie procesowym z dnia 29 września 2017 r. powódka doprecyzowała żądanie pozwu wskazując, że domaga się od pozwanego zapłaty odsetek za opóźnienie od kwot jednostkowych wyszczególnionych w pozwie. Nadto potwierdziła, że otrzymała od firmy (...) S.A. odszkodowanie w kwocie 133.358,62 zł. Wskazała jednak, że zawarła z ubezpieczycielem umowę cesji powierniczej wierzytelności objętej sporem (po wypłacie odszkodowania), wobec czego jest legitymowana czynnie do dochodzenia całej należności objętej żądaniem pozwu (vide: k.62).

Pismem z dnia 6 października 2017 r. powódka sprecyzowała żądanie pozwu wskazując, że domaga się od pozwanego zapłaty kwoty 228.961,08 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 23.356,90 zł od dnia 11 października 2016 r. do dnia zapłaty,
- 19.533,31 zł od dnia 16 października 2016 r. do dnia zapłaty,
- 19.867,11 zł od dnia 25 października 2016 r. do dnia zapłaty,
- 18.027,51 zł od dnia 30 października 2016 r. do dnia zapłaty,
- 23.087,58 zł od dnia 3 listopada 2016 r. do dnia zapłaty,
- 17.731,99 zł od dnia 9 listopada 2016 r. do dnia zapłaty,
- 22.049,95 zł od dnia 22 listopada 2016 r. do dnia zapłaty,
- 11.894,21 zł od dnia 20 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty,
- 18.872,54 zł od dnia 28 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty,
- 15.621,34 zł od dnia 28 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty,
- 6.939,65 zł od dnia 10 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty,
- 23.328,57 zł od dnia 18 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty,
- 8.650,42 zł od dnia 1 lutego 2017 r. do dnia zapłaty.

Wskazała, że uprzednio wskazana wartość przedmiotu sporu zawierała część rozliczonych już należności, wobec czego cofnęła powództwo ponad kwotę 228.961,08 zł (vide: k.71-72).

Na rozprawie sądowej w dniu 20 listopada 2017 r. pełnomocnik pozwanego złożył do akt sprawy potwierdzenia przelewów na kwoty: 5.644,80 zł (tytułem faktury VAT nr (...)), 5.000 zł (tytułem faktury VAT nr (...)) za zakup przewodów (...) i 5.000 zł (tytułem faktury VAT nr (...)) za zakup przewodów (...). W piśmie procesowym z dnia 20 listopada 2017 r. pozwany wskazał, że kwota 23.356,90 zł wynikająca z faktury VAT nr (...), była sukcesywnie spłacana i na dzień 6 października 2017 r. zadłużenie wynikające z tej faktury wynosiło 10.000 zł (vide: k.89, 92).

W załączniku do protokołu rozprawy z dnia 12 stycznia 2018 r. pozwany wskazał, że kwota 19.533,31 zł objęta fakturą VAT nr (...), winna być pomniejszona o kwotę 4.963,05 zł, wynikającą z wystawionej przez pozwanego faktury VAT nr (...). Nadto stwierdził, że dnia 11 stycznia 2018 r. dokonał na rzecz powódki wpłaty kwoty 4.570,26 zł (vide: k.104-105).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...)w M. (dalej jako: (...)) i L. G. pozostawali w stałych stosunkach gospodarczych, w ramach których świadczyli sobie wzajemnie usługi sprzedaży.

(bezsporne; odpis KRS – k.7-10, wyciąg z CEiDG – k.11))

W okresie od lipca do grudnia 2016 r. L. G. kupił od (...) towary (przewody), za które ta wystawiła następujące faktury VAT:

- nr (...) na kwotę 23.356,90 zł, z terminem płatności do dnia 10 października 2016 r.,
- nr (...) na kwotę 19.533,31 zł, z terminem płatności do dnia 15 października 2016 r.,
- nr (...) na kwotę 19.867,11 zł, z terminem płatności do dnia 24 października 2016 r.,
- nr (...) na kwotę 18.027,51 zł, z terminem płatności do dnia 29 października 2016 r.,
- nr (...) na kwotę 23.087,58 zł, z terminem płatności do dnia 2 listopada 2016 r.,
- nr (...) na kwotę 17.731,99 zł, z terminem płatności do dnia 8 listopada 2016 r.,
- nr (...) na kwotę 22.049,95 zł, z terminem płatności do dnia 21 listopada 2016 r.,
- nr (...) na kwotę 11.894,21 zł, z terminem płatności do dnia 19 grudnia 2016 r.,
- nr (...) na kwotę 18.872,54 zł, z terminem płatności do dnia 27 grudnia 2016 r.,
- nr (...) na kwotę 15.621,34 zł, z terminem płatności do dnia 27 grudnia 2016 r.,
- nr (...) na kwotę 6.939,65 zł, z terminem płatności do dnia 10 stycznia 2017 r.,
- nr (...) na kwotę 23.328,57 zł, z terminem płatności do dnia 17 stycznia 2017 r.,
- nr (...) na kwotę 8.650,42 zł, z terminem płatności do dnia 31 stycznia 2017 r.

(bezsporne; faktury VAT i noty korygujące – k.11-28)

Dnia 29 maja 2017 r. (...) i (...)S.A. w W. (dalej jako: (...) S.A.) zawarły umowę ramową powierniczego przelewu wierzytelności (dalej jako: cesja powiernicza). W treści § 1 ust. 2 umowy wskazano, że celem powierniczego przeniesienia należności objętych regresem ubezpieczeniowym, w przypadku toczącego się przeciwko dłużnikowi postępowania sądowego, jest prowadzenie sprawy przeciwko dłużnikowi aż do uzyskania prawomocnego orzeczenia sądowego oraz wszczęcie i prowadzenie postępowania egzekucyjnego na całą kwotę zasądzonej należności głównej, należności odsetkowych i zasądzonych kosztów procesu. Zgodnie z dyspozycją § 2 pkt 1 umowy ubezpieczyciel przeniósł powierniczo na (...) należności objęte przyszłym regresem ubezpieczeniowym wobec dłużnika wraz z należnymi odsetkami i kosztami. Przedmiotem poszczególnych cesji powierniczych miały być wskazane przez ubezpieczyciela w decyzjach odszkodowawczych regresy ubezpieczeniowe, obejmujące należności z faktur VAT wskazanych w tych decyzjach.

(dowód: cesja powiernicza – k.73-78)

W treści § 3 pkt 3 umowy cesji powierniczej wskazano, że wszelkie działania podejmowane przez (...) w czasie postępowania sądowego, ubezpieczający zobowiązany jest uzgodnić z ubezpieczycielem i przed ich podjęciem uzyskać pisemną zgodę ubezpieczyciela. Postanowiono m.in., że bez pisemnej zgody ubezpieczyciela, (...) nie może cofnąć powództwa w całości ani w części.

(dowód: cesja powiernicza – k.73-78)

Wobec braku uregulowania przez L. G. należności objętych w/w fakturami VAT, (...) wystąpiła do (...) S.A. z wnioskiem o wypłatę odszkodowania.

(bezsporne; decyzja o wypłacie odszkodowania – k.63-64)

Decyzją z dnia 29 maja 2017 r. (...) S.A. przyznała (...) odszkodowanie w kwocie 133.358,62 zł, dotyczące należności objętych fakturami VAT: nr (...). Wskazaną kwotę przelano na rachunek bankowy (...) w dniu 9 czerwca 2017 r.

(bezsporne; decyzja o wypłacie odszkodowania – k.63-64, potwierdzenie przelewu – k.65)

L. G. wpłacił na rzecz (...) następujące kwoty:

- 11 maja 2017 r. – 5.644,80 zł tytułem faktury VAT nr (...),
- 14 listopada 2017 r. – 5.000 zł tytułem faktury VAT nr (...) za zakup przewodów (...),
- 17 listopada 2017 r. – 5.000 zł tytułem faktury VAT nr (...) za zakup przewodów (...).

(dowody: potwierdzenia przelewów – k.84, 86, 87, 94, 97, 98)

Z wystawionych przez (...) faktur VAT: nr (...) L. G. nie uregulował należności opiewających na łączną kwotę 213.316,28 zł.

(dowody: faktury VAT i noty korygujące – k.11-28, potwierdzenia przelewów – k.84, 86, 87, 94, 97, 98)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo w znacznej części zasługiwało na uwzględnienie.

Powyższy stan faktyczny pozostawał w zdecydowanej mierze niesporny między stronami postępowania. Ustalając go Sąd oparł się na dokumentach złożonych przez strony, które nie były kwestionowane. Sąd także nie powziął wątpliwości w tej materii.

Oddalono natomiast wnioski strony pozwanej o przeprowadzenie dowodu z kopii dokumentów znajdujących się na k. 85, 88, 95, 96 i 99 akt sprawy. Kserokopiom tym nie sposób było przypisać waloru dokumentów, albowiem nie zostały poświadczone za zgodność z oryginałem.

W tym miejscu trzeba wyraźnie podkreślić, że sama odbitka ksero lub inna kopia reprograficzna nie stanowi dokumentu w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego i nie może takiego dokumentu zastąpić. Jeżeli kserokopia nie została odpowiednio poświadczona, to nie stanowi dokumentu, a sądowi nie wolno przeprowadzać w tej sytuacji dowodu z dokumentu (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 stycznia 2008 r., V ACa 816/07, Lex nr 398729). Niepoświadczona odbitka ksero jest co najwyżej środkiem uprawdopodobnienia za pomocą pisma, pozwalającym na dopuszczenie dowodu z zeznań świadków i dowodu z przesłuchania stron (art. 74 § 2 k.c.). W tym zakresie pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego, nie przejawiał jednak stosownej inicjatywy. Sumując, w świetle obowiązujących przepisów procedury cywilnej, przez dokument rozumie się jego oryginał, a wyjątki, kiedy oryginał może być zastąpiony przez odpis (kserokopię) określa ustawa. Zwyczajna odbitka ksero (tzn. odbitka niepotwierdzona, niestanowiąca dokumentu) nie może zatem skutecznie zastąpić dokumentu, na bazie którego powstała (vide: T. Żyznowski, Komentarz do art. 129 Kodeksu postępowania cywilnego, Lex/el. 2011).

Nie negując powyższego należy zauważyć, że złożone przez pozwanego kopie faktur VAT: nr (...) nie zostały przez nikogo podpisane. Tym samym, nie jest wiadome przez kogo faktury te faktycznie zostały wystawione, czy były stosowne ku temu podstawy: faktyczna i prawna, ani nawet czy osoba, która je wystawiła, była uprawniona do dokonywania tego rodzaju czynności w imieniu pozwanego. Takie czynności bezspornie nie mogą być przedmiotem domysłu Sądu, a strona pozwana nie zaoferowała na tę okoliczność żadnych alternatywnych dowodów. Analogicznie

oceniono niepoświadczoną za zgodność z oryginałem kopię wydruku e-maila z k. 99, skoro nie wykazano umocowania osoby sporządzającej tę wiadomość, do działania w imieniu powódki.

Trzeba przy tym pamiętać, że zgodnie z przepisem art. 3 k.p.c. strony postępowania obowiązane są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Wskazana regulacja prawna jest wyrazem tendencji do poznania prawdy w postępowaniu cywilnym, obejmującej nie tylko sferę uprawnień sądu, lecz także stron i ich pełnomocników, którzy swoim działaniem powinni przyczynić się do jej wykrycia. Statuuje ona zarazem zasadę kontrydiktoryjności. Zasada prawdy materialnej nie może bowiem przekreślać kontrydiktoryjności procesu, gdyż ciężar wskazania niezbędnych dowodów spoczywa przede wszystkim na stronach procesowych (vide: J. Bodio, Komentarz aktualizowany do art. 3 Kodeksu postępowania cywilnego, Lex/el. 2014, Nb 1). Tym samym, ewentualne ujemne skutki nieprzedstawienia dowodu obciążają tę stronę, która nie dopełniła ciążącego na niej obowiązku. W konsekwencji adresatem normy zawartej w art. 3 k.p.c. nie jest sąd, lecz właśnie strony procesowe i nie można zarzucić, że sąd ją naruszył (vide: wyroki SN: z dnia 15 lipca 1999 r., I CKN 415/99, Lex nr 83805, i z dnia 11 grudnia 1998 r., II CKN 104/98, Lex nr 50663).

Skoro zatem obowiązek (ciężar procesowy) przedstawiania okoliczności faktycznych i dowodów (art. 3 i art. 232 k.p.c. w związku z art. 6 k.c.) spoczywa na stronach, których aktywna postawa ma istotne znaczenie w przebiegu procesu cywilnego, to oznacza, że to strony w efekcie mają być „siłą napędową” procesu cywilnego. Po zmianach ustrojowych i związanych z tym nowelizacjach procedury cywilnej, m.in. skreśleniu § 2 w art. 3 k.p.c., przyjęty został kontrydiktoryjny model postępowania, w którym materiał procesowy dostarczają strony postępowania (vide: wyroki SN: z dnia 7 maja 2008 r., II PK 307/07, Lex nr 490351; z dnia 4 października 2007 r., V CSK 188/07, Lex nr 485901; postanowienie SN z dnia 7 listopada 2003 r., I CK 176/03; Lex nr 151620; wyrok SA w Poznaniu z dnia 29 grudnia 2003 r., I ACA 1457/03, OSA 2005, z. 3, poz. 12). Konkludując, ciężar instruowania procesu spoczywa na stronach procesowych, które ponoszą pełną odpowiedzialność za wynik postępowania cywilnego, w tym zwłaszcza dowodowego.

Wyżej przedstawione rozważania przemawiały za uwzględnieniem powództwa w zdecydowanej części, albowiem strona pozwana nie wykazała, aby przysługiwały jej względem powódki wymagalne wierzytelności z faktur VAT: nr (...).

Odnośnie do wniosków dowodowych zgłoszonych przez pozwanego na rozprawie sądowej w dniu 15 stycznia 2018 r. uznano, że są one spóźnione i jako takie podlegały pominięciu na podstawie art. 207 § 6 k.p.c.

Strona pozwana nie uprawdopodobniła, że nie zgłosiła tych środków dowodowych w odpowiedzi na pozew bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, powinien był w odpowiedzi na pozew przedstawić wszystkie twierdzenia i zgłosić wszystkie dowody na potwierdzenie swoich racji. Pełnomocnik pozwanego – jako profesjonalista – ma przecież świadomość tego, jakiego rodzaju konsekwencje pociąga za sobą niezgłoszenie wszystkich wniosków dowodowych w sprawie w odpowiedzi na pozew i nie wykazanie dlaczego składa je w terminie późniejszym. Zgodnie z treścią art. 6 § 2 k.p.c. strony i uczestnicy postępowania obowiązani są przytaczać wszystkie okoliczności faktyczne i dowody bez zwłoki tak, aby postępowanie mogło być przeprowadzone sprawnie i szybko. Pozwany nie wskazał żadnej przyczyny, dla której wnioski o przeprowadzenie rzeczonych dowodów złożył blisko siedem miesięcy po dacie wniesienia odpowiedzi na pozew. Zgodnie zaś z regulacją art. 6 § 1 k.p.c. Sąd powinien przeciwdziałać przewlekaniu postępowania i dążyć do tego, aby rozstrzygnięcie nastąpiło na pierwszym posiedzeniu, jeśli jest to możliwe bez szkody dla wyjaśnienia sprawy.

Nie bez znaczenia dla oceny w/w wniosków dowodowych strony pozwanej pozostawał fakt, że do pisma procesowego złożonego na rozprawie sądowej w dniu 15 stycznia 2018 r., załączono jedynie niepoświadczone za zgodność z oryginałem kserokopie.

Na marginesie warto zważyć, że nawet gdyby Sąd przeprowadził dowody z w/w dokumentów, co in casu – z przyczyn wyżej wskazanych – nie było zasadne, to w żadnym razie nie zmieniłyby to oceny Sądu in meriti, choćby z tej przyczyny, że pozwany reprezentowany przez profesjonalistę, nie podniósł w tym zakresie stosownych zarzutów maturalnoprawnych ani procesowych, które uzasadniałyby oddalenie powództwa.

Przechodząc do meritum wskazać należy, że w sprawie bezsporne pozostawało, że w ramach stosunków gospodarczych strony zawierały umowy sprzedaży (art. 535 k.c.), na podstawie których powódka sprzedawała pozwanemu towary (przewody). Pozwany nie kwestionował ani ilości, ani jakości zakupionych towarów. Potwierdził także fakt niewywiązania się względem powódki z obowiązku zapłaty umówionej ceny.

Praktycznie jedynym formalnie podniesionym przez pozwanego w toku procesu zarzutem, była wypłata powódce odszkodowania przez (...) S.A. Trafnie jednak (...) dowiodła, że na podstawie umowy cesji powierniczej ubezpieczyciel przeniósł na nią powierniczo należności objęte regresem ubezpieczeniowym.

Zgodnie z treścią art. 828 § 1 k.c. jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Regres ubezpieczeniowy nie jest zatem nowym roszczeniem, lecz w istocie zwrot ten określa ustawowy sposób przejścia roszczenia o odszkodowanie na rzecz ubezpieczyciela, który pokrył szkodę. Reguluje zatem ustawową zmianę wierzyciela, a nie przekształcenie wierzytelności. W wyroku z dnia 30 czerwca 2005 r., IV CK 784/04 (Lex nr 183613) Sąd Najwyższy stwierdził, że przepis art. 828 § 1 k.c., traktujący o osobie odpowiedzialnej za szkodę, powinien być traktowany szeroko i jego brzmienie nie daje podstaw do rozróżniania zakresu odpowiedzialności regresowej sprawcy szkody w zależności od tego, czy odpowiada on na podstawie przepisów o czynach niedozwolonych, czy z tytułu niewykonania (niewłaściwego wykonania) umowy. Uwagi te pozostają aktualne na kanwie niniejszej sprawy, gdzie ubezpieczeniem objęto wynikający z umowy obowiązek zapłaty ceny za sprzedane dłużnikowi (pozwanemu) towary.

Bezspornie dopiero w toku procesu strona powodowa uzyskała kwotę ubezpieczenia, co spowodowało, że w zaspokojonej części roszczenie o zapłatę przeszło na ubezpieczyciela. W badanej sprawie doszło jednak do takiej sytuacji prawnej, że wskutek cesji zawartej pomiędzy powódką a ubezpieczycielem, wierzytelność o zapłatę całej sumy zadłużenia, nadal przysługiwała ubezpieczającemu ((...)). Z treści umowy przelewu wierzytelności wynika wprost, że in casu doszło do powierniczego przeniesienia należności objętych regresem ubezpieczeniowym, celem kontynuowania postępowania sądowego przeciwko dłużnikowi. Ubezpieczający (powódka) został wręcz umową zobligowany do dalszego prowadzenia procesu przeciwko pozwanemu. Natomiast w razie spłaty długu, powinno dojść do wzajemnych rozliczeń między ubezpieczającym a ubezpieczycielem, co pozostaje bez wpływu na zasadność roszczenia dochodzonego pozwem.

Ostatecznie na rzecz powódki należało więc zasądzić kwotę 213.316,28 zł, oddalając powództwo w pozostałej części (34.960,15 zł).

Sąd Okręgowy uznał cofnięcie pozwu co do kwoty 19.315,35 zł za nieskuteczne, bowiem z treści umowy cesji powierniczej wynika jednoznacznie, że do cofnięcia pozwu (także w części) (...) potrzebowała pisemnej zgody ubezpieczyciela. Mimo zobowiązania Sądu, strona powodowa takiej zgody nie przedłożyła (k. 89v, 101), przez co powództwo w tym zakresie podlegało oddaleniu.

Sąd oddalił również powództwo w części dotyczącej zapłaty kwoty 15.644,80 zł, ponieważ pozwany taką należność uregulował, z czego kwotę 10.000 zł już po dacie wytoczenia przedmiotowego powództwa.

W świetle przepisu art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Prawo wierzyciela do żądania od dłużnika zapłaty odsetek za czas opóźnienia w wykonaniu świadczenia pieniężnego nie jest uzależnione od wykazania istnienia po

stronie wierzyciela szkody wynikłej z opóźnienia ani też od wystąpienia przyczyn zależnych od dłużnika – zachowania noszącego znamiona winy (vide: wyrok SA w Katowicach z dnia 6 kwietnia 2006 r., I ACa 2087/05, Lex nr 307279). Nadto, powstanie tego prawa jest niezależne od tego, czy roszczenie o odsetki zostało formalnie podniesione, czy nie, gdyż wynikają one z samego faktu opóźnienia (vide: wyrok SN z dnia 10 sierpnia 2005 r., I CK 110/05, Lex nr 359467).

Tym samym, zasadne było zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki odsetek za opóźnienie od dnia następującego po dniu określonym w fakturach VAT jako termin zapłaty, z tym zastrzeżeniem, że co do faktury nr (...) Sąd uwzględnił dokonane przez pozwanego wpłaty. W konsekwencji, odsetki od należności objętej przedmiotową fakturą, zasądzono w następujący sposób:

- od kwoty 23.356,90 zł od dnia 11 października 2016 r. do dnia 11 maja 2017 r. (data wpłaty kwoty 5.644,80 zł),
- od kwoty 17.712,10 zł (23.356,90 zł - 5.644,80 zł) od dnia 12 maja 2017 r. do dnia 14 listopada 2017 r. (data wpłaty kwoty 5.000 zł),
- od kwoty 12.712,10 zł (17.712,10 zł - 5.000 zł) od dnia 15 listopada 2017 r. do dnia 17 listopada 2017 r. (data wpłaty kwoty 5.000 zł),
- od kwoty 7.712,10 zł (12.712,10 zł - 5.000 zł) od dnia 18 listopada 2017 r. do dnia zapłaty (pozostała do zapłaty należność wynikająca z faktury VAT nr (...)).

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie przepisu art. 100 zd. 2 k.p.c., zgodnie z którym Sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Kwota zasądzona na rzecz powódki roszczenia stanowi 86% wartości przedmiotu sporu, przy czym dalsza część roszczenia (10.000 zł) została zaspokojona przez pozwanego już po wytoczeniu powództwa, a zatem i w tym zakresie pozwanego winno się traktować jako stronę przegrywającą.

W ocenie Sądu, powyższe przemawiało za obciążeniem pozwanego kosztami procesu na rzecz powódki w całości. Na zasądzoną w tej materii kwotę 23.231 zł złożyły się: 12.414 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i 10.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego powódki.

/SSR del. Maciej Rzewuski/